

SZERKESZTŐI IRÓDA

Magyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Fél évre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 k

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok érdekeikben részesednek. Reklam sora: 1 frt
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmold sora után 20 kr. fizetendő.

Kossuth haza jött!

Irtá: Ábrányi Emil.

Haza jött! S a nemzet, mely dörög szavára
Egykor talpra szökkent, most sir térdén állva.
Magyarország népe leborúl elébe,
Ékesszóló könyvel, nagypénteki gyászban,
S rendületlen hittel a jövőtámadásban!

Hatalmasok, e gyászt ne irigyléjétek,
S ne féljétek attól, ha sírnak a népek
Nemzet, mely gyászában elmerül egészen,
Nemzet, mely gyászával így magasra szárnyal,
Nem veszélyesebbé, csak nagyobbá lesz!

Haza jött, haza jött! Kossuth itt van újra!
Tán nem is ember-kéz, hanem Isten uja
Volt a vezetője szép hazai földre!
Tán nem is úgy hozták, hanem eljött maga,
Bujdosó szabadság elfaradt csillaga!

Oh nem temetés a Kossuth hazajött!
Nincs a koporsóban: ott lebeg fölötté!
Megdicőült képpel társalog a néppel,
Egyiknek dicsőség, másinak ítélet —
Soha még halálában nem volt ennyi élet!

Csendben jöttél haza, egy hangot se szóltál,
Mégis ég az ország, ég, mint egy nagy oltár,
És e lángot töled, a halottól, kapja!
A mi fény van itt még, mind belőled árad
Száműzött nap! Multunk visszatérő napja!

Jó, hogy visszajöttél s itt maradsz minálunk.
Jobbak, hibék leszünk, ha sírodhoz járunk.
Kossuth közelében nem teremhet szégyen!
Nagy dolgokra minket szent sírod tanítván,
Nem lehet a magyar soha többé hitvány!

Az ország szívében.

Az ország szíve megnyitott és ma-
gába fogadta megdicőült fiát.

Kossuth Lajost, negyvenöt évi tá-
vollét után ma az ország fővárosában
láthatják viszont mindazok, a kik oda-
sereglenek ama gyászravatal körül, a
melyen a nemzet nagy halottja kite-
ritve fekszik.

Ha van érzés abban a szívében,
melyet az „ország szívének” ne-
veznek — tegnap délután, mikor Kos-
suth koporsója a főváros földjét érin-
tette — nagyot kellett dobban-
nia.

Negyvenöt évig várakozott a nem-
zet arra, hogy a magyar haza hatá-
rain belől láthassa azt a legnagyobbat,

aki visszaszerezte nemzetének az el-
resztelt hazát, s a ki maga csak a
hontalanság sivar pusztájáról nézett
vissza most már a csak ránézve elve-
szett hazára.

Negyvenöt éven át mindig re-
ménykedett a magyar, hogy a nemzet
büszkesége, a nemzet fénye egyszer
csak megjelenik elhagyott nemzete kö-
rében, s megszólal ajkain még egyszer
a népszabadság és a honszeretet búba-
jos hangja, s az alvó nemzet tetteire
széd a legnagyobbnak hívó szavára.

Negyvenöt éven át hívta haza a
nemzet Kossuth Lajost, s ő negyvenöt
éven át állandóan következetes maradt
önmagához s szigorú következetesség-
gel maradt meg elvei mellett.

Ah, minő diadalút lett volna az,
melyet a Haza földjén az élő Kos-
suth tesz meg, mikor a halott Kos-
suth végső útja is diadalmasabb, min-
bármely koronásfő mondva csinált dia-
dalmenete!

Most már mire a nemzet negy-
venöt éven át oly epedve várt — be-
kezdte.

Kossuth Lajos idehaza van. A
Haza földjén, az ország szívében ot-
ta Kossuth Lajos — kihalt pórrésze.

A nemzeti múzeum csarnokát Pant-
heonná avatja az a megdicőült szel-
lem, mely most ott borong az oszlop-
csarnok néma falai között.

Negyvenöt év múlva végre még
is csak hazajött, még is csak visszatér-
Kossuth.

Ámde ne örvendj Hazám!

Nem ő jött haza most sem. A nem-
zet ment érte, hogy a mit az élőve-
sem tehetett, a halott Kossuthot po-
raiban legalább visszaadja Hazájának,
megpihentesse a Haza földjén.

Mélyen megrendítő ez a viszont-
látkozás.

Negyvenöt hosszú évréménykedése
várakozása — fájdalom — most csak
egy koporsó körül nyert kielégítést. És
az a koporsó szótalan, néma, — mint
a sír.

És a ki ott fekszik ebben a ko-
porsóban lezár ajakkal, fénytelen sze-
mekkel, — az nem látja nemzete fia-
nak százezreit ott az ország szívében,
a ki ő ravatala körül összeseregleni
és nem szól hozzájuk azon a búbajos

hangon, mely egykor nemzeteket rá-
zott fel halálálukból.

A magyar nemzet legdrágább kin-
csa felett boltozónak e perczben s
múzeum komor falai. Egy nemzetnek
büszkesége s mindene, s tán a bol-
dagsága is abban a koporsóban van
lefektetve s ma holnap még az is eltű-
nik szemünk elől s a mi megmarad,
egy néma fájdalom, mely — míg csak
magyar lesz a Hazában — mindig sa-
jogni fog az igaz szívekben.

Holnap délután az ország szíve
még egyszer megdobban, a mikor Kos-
suth tetemeit az anyaföld ma-
gába fogadja.

És megdobban bizonyára minden
magyar szíve, mikor eltűnni látja Kos-
suthnak még a haló porait is, s utána
csak egy bus emlék marad.

De ez a bus emlék forrása lesz
mindenkor a Szabadság- és Hazaszeret-
etnek, mely ezentúl a Kossuth porait
megszentelt anyaföldről kapja ter-
mekényítő erejét s világot betöltő fé-
nyességét.

Kossuth Lajos itthon.

A halott útja.

Valóságos diadalmenet volt Kossuth
Lajos hamvainak útja az egész osztrák ha-
tárig.

A mit az a lelkes olasz nép cselekedett,
az bámulatos valami és tiszteltetelmé-
től. Az olasz lapok már is nagy részlete-
sével közlik a temetési szertartást és Bar-
tók Lajos magas szárnyalású ódáját tárcza-
covatukban közlik olasz nyelvre lefordítva.

Tekintet nélkül az éjszakára, minden
városban és községben küldöttek várták a
vonatot.

Milanóban az egyetemi ifjak tüntettek,
magyar és olasz hazafias dalok hangzottak;
latin beszédben zengtek történelmi jelsza-
vunk varázslóját: „Moriatur pro libertate.”
Veronában a podeszta várta a vonatot az
egész szenátussal, a kinek beszédére Bartók
olaszul felett, lelkes szavakban tolmácsolván
a magyaroknak Olaszország iránt érzett há-
lálját. A municipium nevében a podeszta Kos-
suthot magasztalta, olasz és latin nyelvű gyász-
lapot adott át a küldöttek tagjainak. Paduá-
ban hajnali négy órakor ismétlődött a jele-
net. Itt Sima Ferenc választott a tövölzö-
b-szédre. Adinében a küldöttek tagjaira
egy gyászkeretű virágokkor várt. A magyar-
olasz testvériségi tüntetésnek Cormons-nál
szakadt vége, a hol a rendőrség az ott időző
magyarokat nem bocsátotta be a pályaud-
varba.

Ma hajón kilépett és szomorúan leestett fő-
vel a kavicsos úton távozott.

Ezen a helyen a ház és a park között
egy sima pázsitos térség volt imitt-ammott vi-
gácos csoportokkal besorva, s egy széles út
melyből keskeny örvények ágaztak szét, hu-
zódtott rajta keresztül.

Egy ilyen örvényen a távolban egy
mozgó alak volt látható, úgy látszik mintha
egy férfi szaladna a ház felé.

Az ezredes szemei, melyet egy pillá-
natra ez a jelenet lekötött az ajtó felé for-
dultak, midőn kívülről a leánya hangját
hallotta. Egy pillanat múlva a Trixi karján
Eszter lépett a szobába.

Nagyon halovány volt, de nem olyan
halovány volt ez a milyent a fáradtság és
álmatlanság okoznak — hanem valami kü-
lönös átlátszó halványság.

Ugy nézett ki, mint ha egy nagy be-
tegség után most kelt volna fel az ágyából.
A nagynénjére nézett, a ki a zsebkendő mö-
gött még mindig zokogott s egy kissé ősz-
szehuzva a homlokát, az atyjához ment, meg-
csókolta azt, a hogy az is megcsókolta őket.

— Atyám, én egészen jól vagyok — e
szavakkal és egy kis taglejtéssel szdntette
be annak az ajkain levő agályos kérdését,
— nincs semmi bajom. De beszélni akarok
atyámmal — és ha megengedi — mostan;
valamit kívánok megmondani — a mit már
régóta meg kellett volna mondanom. És Trixi,
itt maradsz, hogy te is halljad? Maradj, én
azt gondolom, hogy te segítségre leszel,
— te gyakran voltál a segítségemre — mi-
dön megengedtem azt neked.

Válasz helyett Trixi az ablak felé né-
zett és hangosan felkiáltott, mire az ezredes
és Eszter, gyorsan nétek ugyanabba az
irányba; és Floydne, ki a visszafajított harag
fergetegével indult az ajtó felé, szintén meg-
állott és arra nézett.

— Jól a város előtt megállott a vonat
s kiszállottak valamennyien: a Kossuth-csa-
lád, a velünk jött olaszok, a főváros és a
tépviselőház küldöttei s a hírlapírók.

A határon állottak, a hol az első fe-
kete-sárga barriére van.

Kossuth Ferenc itt megszólalt, hogy
elbucsuzzék Olaszországtól s a határig jött
olaszoktól. Meg-meg csuklott a hangja a mi-
kor így szólt:

Álljunk meg ezen a helyen, hogy elbu-
csuzzunk attól az országtól, a mely ezt a
szomorú utat valóságos diadalmenetvé tette.
Forduljunk vissza ama föld felé, a hol
megdobogott atyám harminczöt évig és
hol életkorának delén telepedett le mű-
ködni, remélni, örvendeni és kétségbeesés
soha sem ismerve küzdött a kényuralom
ellen és a kényuralom minden ellenségeivel
szövetkezve, engedékenységre birta azt. Én
mint vérének vére, és a ki nagy szívének
egy részét átörököltém, a természet tör-
vényei szerint hűt tetemei novében isten-
hozzádot mondok ennek a nemnek, lovagias
országoknak.

Mindenki szótlanul hallgatta Kossuth
Ferenc szavait s mindenki sirt. Kossuth Fe-
renc ezután olaszul bucsuzott el a határig
jött olaszoktól és Udine syndacójától, mire a
magyarok ismét fölzártak a vonatra a mely
lassan indult meg az állomás felé, most már
osztrák földön.

Mikor a halottszállító vonat a görbi
állomáson berobogott, nagy tömeg állott a
pályaudvaron kívül, magán a perironon azon-
ban csak zsendárok mutkóztak. Az ajtóban
egy pár magyar integetett a kalapjával és
kendőjével. Ott állott Horváth Boldizsár is,
Magyarország volt igazságügyminisztere, ke-
zében nagy koszorúval. Őt se bocsátották a
pályaudvarra. Fekete szímvégén keresztül
nem látszottak könyei csak fehér szakállán
rezgett egy pár könyecskepp.

Márkus József polgármester közbelépé-
sére se bocsátották a perironra, s még azt
se akarták megengedni, hogy a koszorút át-
adja. Végre sikerült a főváros polgármeste-
re átadhasa Horváth Boldizsár koszorúját a
Kossuth-családnak.

Csak néhány percig állt a vonat s az-
án megindult. A pályaudvar mögött magyar
saján hangzott, férfiak kalapokkal, nők ken-
dőkkel intettek a Magyarországot feltűző vo-
nat után.

Az ország határán.

Mozgalmas éjszakája volt ma Csáktor-
nyának, a magyar-horváth-stájer határváros-
ának. Egy ember sem csukta le szemét,
mindenki talpon volt, hogy a kora reggeli
órákban kint lehessen a pályaudvaron, me-
lyen Magyarország kormányzójának hűt te-
temei magyar földre érkeznek.

Sötét éjszaka volt még, midőn már
hosszu sorokban indultak meg a városháza-
ról a különféle testületek és egyletek és a
fogatok nagy sora egymás után sietett ki a
pályaház felé, melynek falai, tetőzete és hom-
lokzata feketebe volt borítva.

— A férfi, a kit az ezredes látott a pá-
zison keresztül szaladni. Osztrákhoz csatlako-
zott, Farrant Jankó volt, lihegve izgatottan,
sápadtan s néhány szót mondott Oszkárnak.
Akár mi volt az, a mit mondott, Oszkár
megrettent és szintén elszáppadt.

— Oh, itt valami baj van! — kiáltá
Trixi, a kezét tördelve. Latimer bácsi, szol-
jon hozzájuk! — Jankó, — Jankó, mi baj?
Mi történt?

Mind a két ifju hallotta a Trixi hang-
ját, az ablakhoz siettek s a szobába léptek.
Trixi megragadta a szeretője kezét.

— Jankó, mi történt?

— Édesem, ne ijedj meg — Latimer
kissasszony, ne ijedjen meg! — mondá Jankó
és aztán az Ezredesre nézett. Sir én attól
félek, hogy ott lent a parkban valami baj
van. Talán jó volna, ha ki jönne velünk és
mi megnézhettük, hogy mi az.

Eszter élesen, gyorsan és parancsolólag
beszélt, mielőtt az atyja válaszolhatott vol-
na; s a Trixi puha karján napokig meglát-
zott azután a consinja ujjai görcsös szorítá-
sának a helye.

— Én látom az arczán, hogy maga
tudja, hogy mi az! Kérem mondja meg
mindnyájunknak! Mi nem vagyunk gyerme-
kek — mi nem fogunk elajulni! Mi tör-
tént?

Jankó engedelmessékedett. Nyiltan be-
szélt, mire Floydne elsikoltotta magát és egy
székre rogyott.

— Latimer kissasszony — mondá Far-
rant — én attól félek, hogy gyilkosság tör-
tént! Oldriene Wilfredet a kis mulató erdő-
n, a lejtő lábánál — haldokolta — ha ugyan
nem halva találám! Én azt gondolom, hogy
egy hatalmas titással hátulról volt lefektve!
Sir — folytatta az ezredes — fordulva — a
nyugati kunyhóhoz szaladtam, megmondtam
az erdősznek és a fiának, aztán ide siettem,

hogy a hirt én magam mondjam meg. Én az
gondoltam; hogy jobb lesz őt ide hozni, min
Oakshotba vitetni, miután sir Bazil is itt
van. Szegény fiut most hozzák.

Floydne hangosan sikoltott, aztán zo-
kogni és hysztérikusan nevetni kezdett. A
ezredes a leányához fordult.

— Szerelmem, ez nem neked való lát-
vány, sem Bolda nénédnek. Kérlek, menj vele
a szobába. És kérlek, hogy a nénéd szoba-
leányát küld hozzá rögtön — lehetetlen meg-
engedni, hogy itten ilyen zűrzavar legyen!

Oszkár, siess az emberek elibe — me-
teszed? Jobb lesz, ha a szegény fiut egye-
nesen ebbe a szobába hozzák — meg lesz
kimélve attól, hogy a lépcsőkön felvigyék.
Farrant ut, legyen szives az ebédőbe men-
ni és Macgregornak megmondani, hogy jöjjön
ide, talán a sötétlén nem olyan veszélyes,
milyennek maga képzei. Szerencse, hogy a
doktor itt van! Sir Bazilnak — szóljon sem-
mit; én magam fogom neki megmondani.

Az öreg katona oly szaporán és paran-
csolólag adta a rendelkezéseit, mintha ismét
táborban volna és gyorsan teljesítették azo-
kat. Oszkár kiugrott az ablakos a pázsito-
ra, keresztül a lassan közeledő alakok felé
sietett. Jankó egyenesen az ebédőbe ment,
kevesebb, mint egy perc múlva, három férfi
követte — mert arczának a színe és kifeje-
zése nem volt annyira a hatalmában, mint
hangja és azok mindjárt látták, hogy valam-
nagy baj van.

A Floydne szobaleánya, a ki maga é
hajlandó volt hisztériába esni, rohanya jött
be, és segített az aszonyát a szobából ki-
vezetni; Eszter és Trixi lassan mentek fe-
lé a lépcső az utóbbitnak a nappali szo-
bába, hol Trixi egy káros székbe vetette ma-
gát és arczát a két kezével eltakarva keser-
esen zokogott.

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Márczius 31.

Gyászdal.

Kossuth Lajos azt izente,
— Jaj, de búsz az izenetje —:
„Fiaim, én már tinektek,
Soha többet nem izenek,
Éljen a nemzet!”

Most lesz még a sorsunk bajos,
Nem ír többet Kossuth Lajos.
Nem ír többet, nem is izen,
Reménykedni nincs már kibem,
Gyász van a szíven!

Kossuth Lajos, csak még egyszer,
Beszélhetnél a nemzettel,
Csak még egyszer izenhetnél,
Vagy csak egy könyvet ejthetnél,
Meghalnánk értted.

Szived lelked a mienk volt,
Szivünk lelünk a koporsód,
A mit mondtál, a mit tettél,
Imádság lesz a nemzettel,
Mindörökké él!

E. Kovács Gyula.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XXVIII.

(Folytatás.)

(68)

— Bolda, én nagyon sajnálom a te csa-
lódásodat — folytatá az ezredes, egy jó in-
dulatu tekintettel az unoka öccsére.

— És ismét azt mondom, hogy nem tu-
dom, hogy miért fordulsz hozzám. Bizonyos
okokért én is sajnálom, hogy ez a viszony
felbontott; de erre a tárgyra vonatkozólag
mindent elmondtam a leányomnak ami mon-
dani valóm volt; természetes, ha neked tet-
szik vele személyesen beszélni — akkor azt
meg fogod tenni; de az én véleményem sze-
rint, és azt hiszem, hogy a fiadé szerint sin-
tén — kár volna azt tenned.

— Én is azt mondom szolt közbe Osz-
kár élénken.

Reménylen anyám, hogy nem gondol
arra, hogy olyasmit tegyen. Ha teszi, nem az én
kívánságom mellett fogja azt tenni. Midőn
tegnap elfogadtam az Eszter határozatát, ér-
tesítésre adtam, hogy nem fogok neki bosszu-
ságot és kellemetlenséget okozni és remény-
lem, hogy anyám nem fogja ötlet háborgatni
Jobb szeretném ha ezt az egész dolgot elej-
tenék. Ez fájdalom nekem — és egy ideig
az fog maradni.

A legnagyobb szívesség amit anyám
velem tehet az — hogy hagyjon békét neki.
És én azt gondolom folytatás a nagybátyjára
nézve — hogy jó volna ha egy időre eltá-
voznám Landsladonból. Legjobban szeret-
ném ezt tenni!

Az ezredes helyeslőleg intett a fejével
és követte tekintetével az ifjút, amint az az

voltak, csak nagy nehezen lehetett volna hozzájutni, a fogadtatás egész ünnepélyessége nem a koporsó közelében folyt le.

A koszorúkkal elborított, rögtönzött szőcsék előtt megjelent Szilvágyi ev. ref. lelkész Légrádról és megindultságtól remegő hangon emigy kezdő föhását:

— Hazám hatáiról maroknyi földet viszek magammal siromba vankosul...

E szavakkal vettől búcsút 45 év előtt vérző szívvel hazától és im e szavakkal fogadunk Téged im hazád határánál. Képtelen vagyok lellem érzelmeit e perczen kellően kifejezni, csak leborulok az élet és halál ura előtt, hogy imádkozzak előtte ékképen:

Népek istene, hozzád fohászkodom, adj e sokat küzdött testnek békés nyugalmat, lelkének örök békát, a nemzetet pedig erősítsd, hogy elviselhesse a nagy veszteséget. Amen!

Hangos zokogás zavarta meg gyakran a pap kettenlejes szavait, férfiak, nők egyaránt sirtak és senki sem tartóztatta vissza könnyeit, melyek azon földet áztatták, hol Kossuth oly hossza távollét után újra a hazai földjén megérkezett...

És most Polányi Géza mondott egy szép beszédet, melyről Budapest fővárosa nevében köszöntötte a hazatérő halottat.

Bármennyire is iparkodott magán uralkodni Polányi, nem tudta érzelmeit elfojtani.

Helyenkint oly hangosan sirt, hogy megindította még a legelfájtusabb kedélyeket is. Beszédjének leirhatatlan volt a hatása. Mindenki könnyei törülte és hébe-korba egy-egy hangos „Ugy van” szakította felbe a gyönyörű beszédet, melyet Kossuth Ferencz egy forró kézzorítással hallott meg.

Most Zalavármegye nevében Csértán Károly alispán szép beszéd kíséretében adta át a gyászoló családnak a koporsót.

— Beszél még velaki — kérdé — most Kossuth Ferencz.

A nyert tagadó válasza Kossuth Ferencz így szólt a mélyen figyelő közönséghez:

Visszahoztuk hazánkba mindenünket. Mind azt, ami nekünk kedves halottunkból megmaradt. Visszahoztuk, hogy haló pora a hazai porába vegyüljön és lelke szétoszoljon a mi lelkeinkben. De ha szétoszlik is pora, lelke magmarad egynak, nagnak, mely a hazai polgárait mindig serkentse szabadságra, függetlenségre.

Emléke élni fog minden magyar tűz helyénél, és az unokák utódai is merítenek abból üzenetlen hazafiságot.

Csak a koporsó jött velünk, benne atyánk hamvai némán; a halál rideg ujjai lezárták beszédese ajkait, melyek törpének hirdették azt a szent igét, hogy a törvényt tisztelni és védeni kell. Ő azt hirdette akkor, midőn mások megszűntek azokat tisztelni.

Szeretett atyánk ravatala felett csak a szeretett érzése uralkodott bennünk; szűnőn meg Magyarország egy időre minden párt-érzés, csak a szeretett érzése uralkodott bennünk; hisz atyánk is ott van már, hol a szeretett hazája van. Haszonlító hazánk most az éghet, hol a szeretett hon! Fogadják szíves figyelmükért halás köszönetemet.

E szavak oly lelkesítőleg hatottak a hallgatókra, hogy sokan eljénestek.

A beszéd elhangzása után megható jelenetek játszódtak le, mindenki sietett a Kossuth fiukhoz és Ruttkaynéhoz, hogy ruháikat megcsókolhassák. A két Kossuth alig tudott a sok kézzorítástól kibontakozni. Sokáig tartott a búcsúzás és köszöntés, míg végre az egész közönség a halottas-waggon köré csoportosult és azt tekintette meg hosszasan, bánatosan...

Igy indult el nyolcz óra felé a vonat.

Budapest felé.

Minden órháznál sok-sok ember tolong egymás hátán, hogy zászlót, kendőt vagy kalapot lobogtatva búcsút vegyen a drága halottól.

Azokon az állomásokon, hol a gyorsan robogó vonat megáll, mindenütt kijött az egész község népe, hogy sürri sorsfát képezve búcsúzzon a legnagyobb magyartól.

Murakirály, Kottosi Murakoresztur lakossága ott volt a vasútnál és könynyezre intettek utolsó „Isten hozád” a nemzet bátyjára után.

Igy ért a vonat fél órány késéssel, fél kilencz után Nagykanizsára.

A nagy pályaudvar, mely gyönyörű gyáspompát ültött, telve volt gyászoló közönséggel. Minden kanizsai testület, egyetel képviselő volt, de különösen nagy számban jelentek meg Kanizsa hölgyei, kik daczára annak, hogy a kath. nőegylet, mint ilyen megtagadta a gyászünnepeleyn való megjelenést, óriási számban tüntettek megjelenésükkel, a katolikus nőegylet ellen. Nagy indignációt keltett, hogy csak a „Társas-kör”, melynek tisztviselői is vannak, nem hozott magával koporsót.

Az indóház hatalmas boltozata alatt oltár tűzek égtek és ezek fényénél robogott be a vonat. A zászlók tisztelgnek, a tanuló ifjuság, mely itt a piarista és Ferencz-rendi tanárok vezetése alatt vonult ki, a szócát-éneklő és a kiszálló Kossuth-fiúkat, kik karon vezetik Ruttkayné, üdvözlő Babcsay György polgármester.

Kossuth Ferencz kezét szorított a szónokkal, ezután búcsút kérve, hogy meghalása folytán hangosabban nem beszélhet így szólt:

„Mély köszönetet mondok a város szeretetnyilvánításáért. Nekünk nem marad más vigaszunk, mint honfitársaink szeretete.”

Édes atyánk hült tetemeit hozzák haza,

mert élve nem jöhetett, de koporsójában is hazafiságra fogja serkenteni szeretett magyarjait.”

Most a testületek koszorúkat raktak le a kocsikba, mialatt Kossuth Ferencz mindekivel, ki közelebb ért, beszélgetett.

Érdekes volt, midőn Kossuth Ferencz megkérdezte Babcsaytól, hogy nincs-e a pályaudvaron Gelsei Guttman Vilmos, kit Olaszországból ismer a ki gyakran megfordult Turiában. Gelsei ur ott volt a gyászolók közt és midőn észrevette, hogy Kossuth Ferencz beszélni kíván vele, hozzá sietett és ezután sokáig beszélgetett Kossuthal, ki meghívta, hogy a vonaton foglaljon helyet.

Szomoruan búcsúzott el a közönség itt is a nagy halott hamvaitól.

Az utat folytatva,

Balaton-Szt.-Györgyön

Állt meg a vonat, hol Márczali és Keszthely lakossága gyűlt össze zászlók alatt. Itt Nagy István bíró és dr. Paiss Mihály főbíró intézett néhány üdvözlő szót, melyre Ferencz meghatottan válaszolt.

Itt a vonatkán hosszabban kellett megállnia, mert Ruttkayné hirtelen beteg lett és Basso Arnout dr., Kossuth házi orvosa nem engedte a vonatot előbb elindítani, míg Ruttkayné a kapott orvosiagyi vétele után teljesen jól nem érezte magát.

Most a Balaton partjain száguldott végig a vonat, melynek ablakából a Kossuth-család mélyen meghatva osodálta a magyar tenger hargabását.

A robogó vonaton ezalatt nagyon melancholikus hangulat uralkodik. A képviselők ez alatt elbeszéltek turini élményeiket és méltatlankodva beszéltek az osztrák hatóságok apró bosszantásairól, melyekkel a gyászmenetet vegzálták.

Igy Görczben nem engedték Károlyi Gábor gróf egyik rokonát és Márkus polgármester nejét a vonathoz és egyetlen egy koporsót sem volt szabad az osztrák állomásokon átadni, pedig sok helyütt akartak ilyeneket a vonat elé hozni.

Tizenegyor Boglárán volt a vonat.

Itt játszódtott le a halott utjának egyik legfenségesebb jelenete, Somogy megye valamennyi községének küldöttségei itt voltak egybegyűlve. A kis indóház izléses díszítése megható volt. A nép fekete zászlók alatt képezett hosszú sorfalat. A sok ezerről megküldött élén Szalay Imre és Hontaller Lajos képviselők állottak. A kiszálló Kossuth fiukat Szalay fogadta.

Önök elvesztettek egy édes atyát, de hisz a magyar nép is édes atyját siratja Kossuth Lajosban. Mi egy eszmét, egy élő tiltakozást veszítettünk el benne, Önök mély fájdalomukban a magyar nép millióinak könyárjában találhatnak némi vigasztalást, de ki nyújt a magyar nemzetnek vigaszt. Somogy megye nevében átnyújt egy babérkoszorút és egyszerűen a nők koszorúját adja át Kossuth Lujza és Kossuth Vilma koporsójára.

A mély meghatottságtól remegő hangon előadott beszédre Kossuth Ferencz felelt.

Beszérvéért fogadják szíves köszönetemet. Jól mondá kedves barátunk, hogy a magyar nép is elvesztette édes atyját, és így én és ösöm még közelebbi rokonságba léptem a magyar nemzettel. És hogy édes anyámról és kedves nővéremről emlékeztek meg, az nagyon jól esett nekünk. Ha édes atyánk szelleme most reánk néz, ugy ő is igazolja, hogy békében csak akkor jöhetett volna ide, ha drága halottjai is elkísérik őt utolsó utjában.

Mély megindultsággal hallgatta mindenki e szavakat, mire Telegdy István dr. az 1848—49-iki honvédek nevében nyújtott át a családnak egy részvételfiratot, melyet Kossuth Ferencz e szavakkal vett át:

A 48-as honvédek há társai voltak édes atyámnak akkor, midőn meg kellett védeni jogainkat, törvényeinket. Ma már Önök öregek ahhoz, hogy harcolniának, ha arra szükség volna, de karjaikkal nem is, szívveikkel bizonyára ott volnának Önök most is.

E szavak elhangzása után Csuppang ev. ref. lelkész forró imát mondott Istenhez, gyönyörű szavakban halál adva Neki, hogy megadta e nemzetnek Kossuth Lajost.

A két fő most végig ment a sárfalon, mélyen megköszönve mindenkinek részvétét.

Síófok volt a következő állomás, hol a vonat megállt. A vonal mentén levő épületekben gyertyák égtek és mindenkinek kezében egy-egy Kossuth kép volt. Az állomáson tengerinyi nép állt, tömérdek sok koszorúval zászlóval.

A fok-szabadi lelkész beszédjére Kossuth Lajos Tódor beszélt. Melegen megköszöni a részvételt, ugymond nemcsak a családnak, de a hazá nevében — mert Kossuth Lajos koporsójából mindig fél fog hangzani a honszeretet szót. Nem így akartak hazáhozni drága atyánkat, de a sors nem akarta másképp! Fogadják még egyszer mély hálnakát.

Itt annyira ment a közönség részvételében, hogy alig éreztették el a családot. Az egész fogadtatás alatt a kath. templomokban szólt a harang. A vonat a Kossuth-nóta hangjai alatt robogott tovább.

Lépsénynél is harangzó fogadta az átrobogó vonatot, melyet ezernyi nép köszöntött.

Polgárdon Tóth Károly ref. lelkész fogadta a menetet sok ezer ember jelenlétében itt, rendkívül megható kép volt, midőn az iskolásház tétérdele várta a vnatot.

A halott diadalutjának vége előtt.

Székesfehérvár volt az utolsó közbenes állomás.

Utközben is több állomásról koszorút nyújtottak fel a vonatra.

Nyék, Mártonvásár, Tétény, Promontor is ünnepélyesen üdvözli a vonatot, míg végre késő délután beérkezett Kelenföldre.

Kossuth — Budapest.

3 óra 18 perczkor hármás harangjelzés tudatta, hogy a vonat, mely Kossuth hamvait hozza haza, az utolsó váltóra ért.

Budapest főváros küldöttsége, Gerlóczy Károly alpolgármesterrel az élén, a peronon várta a vonatot. Körülötte jobbról és balról megyei huszárok és önkéntes tűzoltóság tagjai igyekeztek feltartani az embarádatot, mely perczről perczre veszélyesebb mérvben növekedett s a kordon áttörésével fenyegetett.

Egyszerre hosszú, éles fűtty halatszott kívülről s a vonat pontban 3 óra 20 perczkor lassu dühörgéssel berobogott a pályaudvarba.

Kossuth Lajos — megérkezett hazájába, hogy 46 évi távollét után itt aludja örök nagy álmait.

Megindító jelenet volt, mikor az a sok ezer ember maga előtt látta a vonatot, a nagy férfiú holttestével. Kalaplevéje, néma fájdalommal az arcokon, kereste mindenki azt a vasuti kocsit, mely legdrágább kincsünket hozta haza. A vonat mindössze 8 kocsiból állott, öt személyezőltit waggonból, a mozdonykocsiból, egy szerkocsiból és abból az egyszerű, fekete mázolt waggonból, melynek ötlet háttérében, virágos koszoruktól boríva ott feküdt — Kossuth hármás koporsója.

Az első, ki a vonatot elhagyta, Márkus József alpolgármester volt. Nyomban utána leszálltak a vonatról Kossuth Ferencz és Kossuth Lajos Tiadar, a főváros többi küldöttségei és a velük jött olasz és magyar hírlapírókkal.

Mikor a közönség Kossuth fiait megpillantotta, szinte észrevehető volt, mennyire szeretett volna egy lelkes éljent kiáltani nekik, ha a fájdalom el nem nyomja szívükben a viszontlátás örömét.

Kossuth fiait Márkus József alpolgármester mutatta be Gerlóczy Károly alpolgármesternek a kiket a főváros nevében egyszerű kézzorítással üdvözölt. Kossuth fiait ezután kezét szorította Apponyi Albert gróffal és Péchy Tamással s ezután a két oldalt álló közönség sorfalai közt egyenesen abba a nagy terebe siettek, a hol a ravatal már várta a nagy halott hamvait.

Mikor a tereben már elhelyezkedtek a hivatalosak, jött mély gyászba borultán, fájdalomtól megtörve, Kossuth nővére: Ruttkayné, Meszlényi Lajos orsz. képviselő és Ambrozovics karjára támaszkodva, a ravaltól balra foglalt helyet.

Mialatt a tereben összegyűltek a hivatalosak: Budapest főváros küldöttsége Pest megye küldöttsége, az egyetemi ifjak, a képviselők, az alatt kint a vonaton a szokásos hivatalos orvoshatóság szemlét ejtettek meg Gebhardt Lajos dr. tiszti főorvos és helyettese Schermann Adolf dr. Megvizsgálták a koporsót s kionasztálván, hogy az sértetlen állapotban érkezett meg, eljárásiukról jegyzőkönyvet vettek fel.

Ezen hivatalos aktus után Pestmegye huszárai vállukra emelték a koporsót s az egybegyűltek kísérete mellett bevitték a gyászba öltözött váróterembe s ravatalra tették.

Egyszerű sárgára festett tölgyfa koporsó alatt fekszik hatalmas érczkoporsóban Kossuth Lajos.

A tölgyfa koporsón egyszerű fekete keszrt s ezenkívül semmi dísz.

A koporsót Márkus József alpolgármester rövid beszéddel átadta Budapest főváros törvényhatóságának, a melynek nevében azt Turin városától átvette.

Gerlóczy Károly alpolgármester beszélt ezután a Budapest székes főváros nevében s átvette a szent hamvakat. Megindultál részkető hangon fejezte ki részvétét a Kossuth-családnak, tisztellett, igaz szeretettel üdvözölte őket az ország fővárosában s kért, fogadják szívesen a főváros vendégszeretétét.

A Kossuth család nevében Kossuth Ferencz választott a polgármesternek. Hálás köszönettel fogadja — ugymond — Budapest székes főváros megható kegyeletét elhunyt atyjuk iránt. Elhozták legdrágább kincsüket s ime, átadják azt a hazának s a haza nevében Budapest fővárosnak, hogy a drága halott hamvai hazai földben aludják örök álmukat.

Még Gerlóczy Károly alpolgármester mondott néhány szót s azaz a megye huszárai vállukra vették a koporsót, föltették a pályaház udvarán várakozó díszes, hatlovas gyázkocsira s a gyászmenet megindult a város felé.

A nyugati pályaudvartól az Andrássy-utig.

Délután 4 és fél óra volt, a mikor az imponáns gyászmenet, a mely végre hazahozta nekünk a mi drága halottunkat, elhagyta a nyugati pályaudvart és bekanyarodott a váci-körtől torkolatába.

Ember ember hátán tolongott a széles boulevardon, várva, levele azt, a ki élve nem jöhetett vissza közéink.

— Hazajött már Kossuth Lajos!

A temetési menet kezdetén a rend természetesen kissé megbomlott, de a roppant tömeg áhítozás tisztellett engedett helyet a koporsónak, a melyet díszbe öltözött megyei huszárok vittek ki vállukon a gyázkocsiba. Akkor két oldalt helyt foglaltak az egyetemi ifjuság turini küldöttjei kivont kard-

jalokkal és képviselők. A koporsót víz kocsit előtt három kocsi szánították a pompás koszorúkat a melyek közül sokaknak feltűnt Padua, Milánó és más olasz városoknak remek koszorúja. Dícső atyjuk koporsója után levett kalappal haladtak a Kossuth-fiúk, míg a család nőtagjai, Hefly Ignác stb. gyász-kocsit követő fogatokba szálltak fel.

A kocsikat követte a pályabáz előtt várt néptömeg, a mely utat engedett ugyan a menetnek, de azután mint gátat szakított tenger csapott egybe. De bár kordonokat nem lehetett vonni, a rend és a nyugalom mindentűt példás volt.

Igy haladt utolsó utján Magyarország egykori kormányzója, mindenfelől üdvözölve, mindenfelől siratva be, a főváros szíve felé.

A Kossuth Lajos-utczától a Múzeum-kertig.

Szokatlan élénkség uralkodott már a délelőtti órákban is a bevonulási utnak ezen a részén.

Öt órára járt az idő, a midőn a menet a Károlykört elején a Huszár-ház elé ért. Ezer és ezer férfi, nő, gyermek egymás hátán tolongott, látni akarta a nagy hontalan koporsóját. A menetet kétoldalt az ifjuság sorfalá szegte be, ezek voltak a polgári őrség tagjai, karjukon a fehér szalagos rendező jelvényekkel. Ezek között haladt a hatalmas menet, melynek eleje a múzeum-köruton, vége pedig még tán valahol ott a váci-kört végén, a nyugati államvasutnál volt. Magható látvány volt, midőn a kalaplevé álló tömeg sürd sorfalá között a koporsó elhaladt. Aggok, ifjak, nők, könyezve adóztak a nagy halott emlékének s nem egyszerű hallatszott fel a sürd tömeg sorából a hangos zokogás.

Most csakugyan a nemzet gyászolt.

Az esti alkonyat hosszú árnyat vető sugarai között ért a menet a múzeum kapujához.

A múzeum.

Gyáspompát ültött a múzeum nagy előcsarnoka, hogy méltóan fogadja a legnagyobb magyar tetemeit.

A homlokzat oszlopain gyász flór leng, s a bejáratot fekete posztó fedi. A tágas márvány csarnokot egészen bevonták fekete posztóval. A mennyezetről, ott a hol a ravatal áll, mint egy komor gyászfelhő omlik alá a nehéz gyászlepel, szomorú, sejtelmes árnyat vetve a ravatalra.

Az egész óriási csarnokot bevonták fekete posztóval, nincs egy tenyérnyi világos folt a falakon, csak a mennyezet két oldalmezőjén hagyták betertitelleul a gypsz rozettákat.

A ravatal mögött emelkednek a fekete szövettel bevont sorok, a melyek a gyászoló nők számára vannak fentartva.

Maga a ravatal éppen szemben a kapuval van föllálítva. Nem túlságosan magas, úgy, hogy az ajtóból mindenki megláthatja.

Kilencvenkét gyertya áll a ravatal körül magas ezüstös tartóban s a ravatal mindkét oldalán négy-négy borsessz-lámpa.

A ravatal körül délszaki növényzet. Pál-mák ciprusok, hajlólevélű fűz-pálmák, a mit csak a kertészek odahordani tudtak.

A halott ravatala.

Tempe, elfojtott moraj hangzik fel, a gyászlepel lassan befordul a múzeum-kertbe. A menet beérkezett, a nagy halott elért ideiglenes nyugóhelyére.

A koporsót leemelik a kocsiról s a nehéz érczkoporsó terhe alatt görnyedezve hozzák fel a múzeum lépcsőin annak a tetemét, a kinek lángra gyújtó szavai innen áradtak szét egykoron, a ki erről a helyről hirdette ki a nemzet jogos kívánságait, a ki innen hirdette a szabadság örök ígét.

Némán, hidegen tért vissza dícsősége színhelyére örökre lezárult ajka nem gyújtja többé lángra sziveinket, s a kit annyiszor hívtunk haza, hogy új életre szólítsa nemzetét, visszatért, de nem szól soha többé hozzánk.

Némán, megtörtén követik koporsóját a 42-as és függetlenségi párti képviselők, nincsen egy szavuk, lecsüggesztett fővel, fájdalommal megtört lélekkel kísérik a haza atyját.

Lassan ér fel a koporsó az előcsarnokig. A nehéz gerenda nem áll utjában az ajtóban.

A szövetnek lángja sejtelmes, bágyadt világot vet a sötét előcsarnokra, s a nagy halottat felfektetik a ravatalra.

Azután egymás után jönnek a képviselők, a főváros polgármesterei, szomoruan, bánatosan arccal, könyvelt szemekkel, nem hangzik el egy hangos szó, a bánat fogékonyán teszi az emberi szívet, nincs szükség a szóra, beszédre, egy néma tekintet, egy parányi intés és elrendezkedik mindenki.

Az örvönvödek, szemtanúi a régi dícsőségeknek, harczedzett öreg katonák, némán könyeznek, s révedező szemmel nélik azt a koporsót, a mely a nagy idők legnagyobb emberét fogadja magába.

A ravatal körül őrt áll az ifju Magyarország a jövő reménye, tett erős tenni vágyó nemzedék, tompa fájdalomba merülve állja körül annak koporsóját, a ki mindannyiunknak bálványképe volt. A kinek történetéből merített lelkesedést, s a ki most ott pihen a gyászlepel alatt bevont terebe.

A ravatal előtt Horváth Sándor mondott szép imát.

És felhangzik az imádság szava, utána mondja mindenki. Nincs itt valláskülönbőség, nincsenek formák, a bánat egyenlővé tesz mindenkit, az imádság egyformán balzsam a szívnek, akármilyen szertartás szerint mondják is el.

Pihenj, pihenj, visszatért apánk. A te lelked nagysága emelje fel a mi lelkeinket, a te szíved önzetlensége tanítson meg minket szeretni a hazát.

Elzarándokolunk hozzád mindannyian, búcsút veszünk tőled mindnyájan.

Este már a nagy közönség is megnézheti a nemzet halottját. A ravatalhoz nem engedik ugyan be a közönséget, de oly közel van az föllálítva a kapuhoz, hogy mindenki megláthatja.

Angol lapok Kossuth haláláról.

(Második közlemény.)

A Kossuth követé választását így jellemzi a Daily-News:

„Kossuth elérte élete 45-ik évét, már 15 éve, hogy a politikai életben teljesen benne volt, de követé csak most (1847) választották meg, az évi európai nagy forradalom hajnalán. Nehezen lehet elképzelni, mily erős elme, mily erős energia és mily bátorság kellett, hogy eltöltsé azt az embert, a ki a nélkül, hogy bármely állása is lett volna, mint egy egyszerű hírlapíró és népszónok, egyszerre egy egész nemzet vezérévé és az osztrák-kormány rettegelt elenségévé legyen.

Az ő követé választása az első forradalmi tett volt!”

„Kossuth 1848-iki viharos diadalutja olyan volt, a milyenről a történelemben ritkán van említés. Egy néhány nap lefolyása alatt felforgatta az időzenteitette szokásokat, s évszázadok óta fennálló törvényeket. A párisi februári események Magyarországon nagyobb mozgalmat teremtettek, mint bárhol egész Európában.

Márcz 3. tartott az országgyűlésen egy olyan beszédet a mely a forradalom vészharangjának volt tekinthető. Ezt követőleg, a Daily News igen híven írja le a nádor vezetése alatt Bécsbe küldött követés útját, Kossuth első és egyszeri nyilvános megjelenését Bécsben és ott tartott nyilvános beszédje viharos hatását a felelős magyar minisztérium megalapítását. Ezután végigfut az 1848-49-iki események fonálán s a világhíri fegyverletét megemlítése után kritika alá veszi Kossuthnak egy pár tetteit.

„Midőn Magyarország hadi szempontból el volt vesztve. Kossuth két hibát követett el, a mit véresen bosszultatott meg. — 1849 ápril 14-én kényszerítette a debreczeni országgyűlést, hogy a Habsburg dinasztiaát kátagadja s ugyanakkor így kiáltott fel: Bitmit szant az ég számára a jövőben, egy bizonyos, hogy én többé soha sem lehetek alattvalója a Habsburg háznak. Ebből megérthető, hogy 1867-ben miért nem vette igénybe az amnestiát. Második hibája az volt, hogy miután a dictatúrát Görgeinek átadta, Magyarország koronáját felajánlotta Paskievics orosz nagyhercegnek 1849-ben aug. 9-én. Hogy Magyarországot Ausztriától megmentse kész lett volna inkább Oroszországnak adni át.” Erről a merész lépésről a történelem nem tud.

Ezekhez az érdekes nyilatkozatokhoz még csak azt tesszük hozzá, hogy a Daily News bécsi levelezője kitől az egész közlemény van, azt jegyzi meg, hogy „félre lehet atól, hogy a politikai helyzet Kossuth halála következtében kritikussá fog válni Magyarországon.”

A londoni Pall Mall Gazette márcz. 21-ről közöl egy terjedelmes cikket, melyben az életrajzi adatok és ifjúkori szereplése csaknem úgy vannak előadva mint a Daily Newsban. Érdekessé a magyar olvasó közönségre nézve a következők. „Mind den kétségbe vonhatatlan érdeme, lángoló hazafisága és titáni energiája mellett az elnyomatás elleni szörnyű gyűlölete és tűzszónoklata mellett is — angol szempontból itélve sok volt szónoklatában a szóvirág és a csillogás, de azt is meg kell engedni, hogy minden nyelvnek meg van a maga sajátossága és a maga törényre. Egy író azt állította, hogy Kossuth Chatham Gordot akarta utánmozni... Ugyanaz az író azt állítja, hogy Kossuth beszédje és tettei tulzási mind annak tulajdonítotók, hogy neje ki olyan volt mint Julia és Lady Macbeth — folytonosan ostromolta, ilyen forma szavakkal: „Milyen boldog asszony lennék én ha férjemet oda tudnám nevelni, hogy egy magyar Washington legyen belőle, vagy ha addig tudnék élni hogy a szent István koronáját a fején láthassam.” Ezekre a búszke angolokra a magyar olvasó azt jegyzi meg, hogy kákn is bogot keresnek, nehogy az ók embereiknél valakit nagyobbak kelljen mondaniok.

Hunyadmegye tavaszi közgyűlése.

Kossuth Lajos.

Mintegy 200 képviselő jelenlétében nyitotta meg Bárá Szentkereszty György főispán a megye közgyűlését. Emelkedett és mély hazafias érzéstől áthatott beszédje; — melyben Kossuth Lajosnak, a nemzet halottjainak érdemeit megkapó szavakkal festette, — annyival inkább meghatotta a közönséget, mert tekintettel a jelen szomorú helyzet nagyszerűségére, semmi másról nem kívánt megemlékezni, mint a nemzet országos gyászáról, Kossuth Lajosról, az ország nagy halójáról.

A nemes, hazafias szívű fakadt beszédét a közönség mély csendben, állva hallgatta meg, csak a két Hosszu (Longinus) prókátor és a két Moldován római maradtak ülve, nehogy a nemzet nagy halottjának ünnepélye tüntetés nélkül maradjon. Hollakj Arthur alispán a mai napok nyomasztó hatása alatt nem érzé magát elég erősnek Kossuth Lajos érdemeit felsorolni, egyszerűen indítványt tesz: 1.) Határozata el a közgyűlés, hogy Kossuth Lajos halhatatlan érdemei jegyzőkönyvileg megőssítessenek. 2.) A megye közönségének részvételével a családdal hivatalosan közöltesse. 3.) A megye országos képviselőiből, s az ezekhez önként csatlakozó honpolgárokból álló küldöttség Barcsay Kálmán orsz. képviselő vezetésével részt vesz a nagy halotti temetésén s a megye nevében koszorút tesz le annak ravatalára. Hosszu Longinus prókátor szót kért. Nálá szokatlanul mérsékelt, (persze elől) elmondta az indítványt, mert az ellenkező a király iránti loyaltással! Barcsay Kálmán néhány szóval rendreutasította és megtanította ezt a minden alkalommal okvetlenül kövendő magyar hazafiaság iránt semmi érzéssel sem bíró embert, hogy mi az a magyar loyaltás, a hogy a magyar történelem tanúsága szerint a magyar nemzet loyaltása mindig magasan feldől állott azon, hogy kérdés tárgyává lehessen. Nem is szólott többé a tárgyhoz senki; a főispán feltette a kérdést szavazásra; egyhangú lelkesedéssel fogadták el az indítványokat; ismét csak a négy római polgár maradt ülve, négy hanggal (persze megbízhatatlan az összes oláhság nevében) Hosszu — Longinus prókátor később ellene volt azon indítványnak is, hogy a megye részet vegyen az ezredéves kiállításán. Ez alkalmából Réthy L. kir. tanácsos felölt meg az igazga prókátornak.

A nemzeti nagy gyász érzé Dáva város is. A megye és város házán, a templomokon, valamennyi iskolán és sok magán lakoson gyászlobogó leng. A ref. egyház presbitériuma vasárnap gyász isteni tisztelet tartását határozta el a nagy halotti emlékeztető. Erre a város közönségét meghívta. Alkalmi beszédet Szűcs Sándor lelkész tart. Ez alkalmára a hazafias lelki Lengyel Dániel jó katolikus ember, ki mindig az első köztétt áll, ha nemes és magasztos eszmékért tenni, áldozni kell, — azon ajánlatot tette, hogy a ref. templom a saját költségén a mély gyászhoz méltóan a lehető legnagyobb pompával fogja földszint. A hazafiaság így nem megnyilatkozása nem szorult magasztalásra. A dévai ipartestület a maga zászlója alatt részt vesz a nemzet nagy gyászán s küldöttség által képviselteti magát a nagy halotti temetésén s koszorút helyez ravatalára; az iparos ifjúság pedig pár hét múlva gyász ünnepélyt rendez Kossuth emlékeztetőre.

1.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

II nap. márc. 30.

A mai nap választásokkal kezdődött. Egyházkerületi közgyűlésigazgatóvá Bartha Lajos, vajdahunyadi esperes választott meg.

Több gondnokot is választottak, egy kivételével mindeniket egyhangulag. Ez az egy Zeyk Dániel volt, kit az enyedi egyházmegye második helyen ajánlott; ám a politikai szempontok úgy hozták magokkal, hogy az első helyen ajánlott gr. Bethlen Balint helyett a hivatalos körök őt öhajtották, noha az illendőség és a szokás úgy kívánta volna, hogy az egyházmegye öhajtsa teljesen figyelembe vétessék.

Az ülés folyamán először is a kolozsvári theologia ügyének tárgyalása folytatótt. Szót emeltek a püspök és igazgatótanács tervszaboték en bloc és azonnal való elfogadása mellett: Gyarmathy Miklós főgondnok, Szász Károly dunamelléki püspök, Berde Sándor theol. tanár, Nemes Árpád mezőbodonai lelkész és dr. Deák Albert, ki egyuttal szász fét alapítványt tett a theologiai fakultásba. A Kovács Ödön indítványa mellett Makai Domokos enyedi, tanár Kovács Gyula enyedi polgármester és Csató János algondnok szólt fel. Dósa Dénes szászvári tanár külön indítványt adott be, melyben azonban végül visszavont a Kovács Ödönhez csatlakozott. A nagy többség végül elfogadta az igazgatótanács javaslatait s ek or az vissza is vonult a további küzdelemről.

Legnevezetesebb tárgya a további tanácskozásnak a budapesti egyetemes zsinat meghozott s a király által szentesített egyházi törvények életbeléptetése volt. Több fontos változást von ez maga után, melyek azonban csak 1895-ben fognak életbelépni az erdélyi kerületben. Attól fogva a lelkész választás sokkal szabadabb lesz, amennyiben nem lesz jelölés, hanem a kiegészített pályázók valamennyien választhatók lesznek.

Az igazgatótanács hivatalnokai, a kolozsvári theologiai tanárok és a körlelkészek

részére nyugdíjintézet szerveztetett. Így tehát a lelkészi karban is kasztok alakulnak immár. Azok, akik az igazgatótanács jó tetszésétől függenek s elveiket is kénytelenek alárendelni a hatalomnak, azokért cserében anyagilag fognak előnyben részesülni.

Végül a Bartha Lajos esperesnek közgyűlésigazgatóvá történt megválasztása folytán megindított igazgatótanácsai állásra Dései Gyula, kolozskalotai esperes választott meg.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed közeledésével az előfizetések megújítására hívjuk fel tisztelt olvasóinkat.

A nagy események és az egész nemzet mély gyászba nem engedti, hogy hosszasan foglalkozzunk a jövő évnegyedben közlendő érdekes közleményeinkkel, — csupán arra kérjük olvasóinkat, hogy ujtassák meg pontosan az előfizetést, nehogy éppen most okozzon a késélmelés zavart a kiadó-hivatalban.

Előfizetési ár:

Egész évre 16 frt.
Félévre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egy órá 1 frt 50 kr.

Az „ELLENZÉK”
kiadóhivatala.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, március 31.

— **Kossuth-tér, Kossuth-utca.** A város részéről elvileg megállapodtak már abban, hogy a transzcintért Kossuth-térnek, a belmonostor-utczát pedig Kossuth-utczának fogják keresztelni. Addig is, míg a táblákat erre nézve kifüggesztik, holnaptól kezdve nevezze így a két kerületet, hogy gyakorlati használatba menjen át az.

— **A kolozsvári 48—49-es öreg honvédek** közül azok, akik a temetésre a fővárosba nem rándultak fel, testületileg fognak részt venni a kolozsvári gyászszertartáson. Az öreg honvédek az ünnepély előtt a főtéren az iparosok palotájában fognak gyülekezni és onnan testületileg vonulnak a gyász-ünnepélyhez.

— **Kereskedők gyászja.** A kolozsvári kereskedők ezt a felhívást kapták gyászkeretbe foglalva: Felhívás Kolozsvár s. kir. város kereskedőhöz és üzlettulajdonosaihoz. Törvényhatósági bizottságunknak f. évi március hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlésében 55. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozata alapján felkérjük Kolozsvár s. kir. város összes kereskedőit és üzlettulajdonosait, hogy Kossuth Lajos nagy hazánkfa és városunk diszpolgára tette és napján, vagyis f. évi április hó 1-én délelőtti 10 óráig üzletüket szüntettetni és ezen idő alatt üzlethelyiségüket zárva tartani sziveskedjenek. Némuljon el a mindennapi élet zaja, mikor Őt kísérik utolsó földi útján. Kolozsvárt, 1894. márc. 27-én. Albach Géza, polgármester. Ezzel szemben kijelentették a kereskedők együttes megállapodás utján, hogy tekintettel a nemzeti gyászra, üzletüket ki sem fogják vasárnap nyitni.

— **A Kossuth Lajos gyászünnepélyén** melyet holnap rendeznek, megjelennek testületileg a kolozsvári cipészek is. A gyűlés d. n. a. fél négy órakor a Matutsek József lakásán történik. A cipészek felkérk ezuton a cipészszegédek is, hogy minél számosabban jelenjenek meg ők is.

— **Költőzködés.** Az ápril. 1. költőzködés, a nemzeti gyászra való tekintettel, vasárnapról hűtfőre tette át Kolozsvár város hatósága.

— **A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata** f. hó 28-án tartott vá. ülésén hazánk nagy fia Kossuth Lajos elhunytá felett jegyzőkönyvben mély részvételt nyilvánította s egyidejűleg részvétíratot küldött az elhunyt család tagjaihoz.

— **Akolozsvári Unitárius fétanoda** ifjúsága holnap apr. 1-én d. e. 11 órakor Kossuth Lajos nagy hazánkfa temetése alkalmával gyászünnepélyt rendez. Az ünnepély programja: ima, ének és gyászbeszéd. Előreláthatólag ez ünnepély méltó kifejezése lesz az igazán érző ifjúság gyászának. Az érdeklődők szívesen látottak lesznek.

— **Kossuth Lajos halála felett** rendezendő gyászünnepélyen a kolozsvári építő iparosok testülete zászló alatt fog megjelenni.

— **Czeoz Péter** a városház homlokzatát igen szépen vonta be gyászszal.

— **Székelylek gyászjelentése.** Székely Udvarhely város képviselő testülete a fájdalom legőszintébb hangján tudatja a város és megye lakósságával, hogy a város diszpolgára, Magyarország apostola Kossuth Lajos életének 92-ik évében, 1894. március 20-án este 10 óra 55 perczkor; Turinban elhunyt. A Turinban bebalzmozott nagy halott folyó é április 1-én fog Budapestre hozatni s eltemetni. Megmérhetlen a vesztéségünk. A gondviselés szelleme örkődjek nemzetünk felett s adjon vigaszt mindnyájunknak.

— **Kossuth gyász.** Alvincz hazafias közönsége is gyászt öltött Kossuth Lajos nagy hazánkfa elhunytá alkalmából. Az épületeken fekete lobogók lengenek. A templomok harangjai naponként megkondulnak, a temetés napján vasárnap, az ev. ref. templomban gyászünnepély lesz.

— **A gyász emléklapok.** melyeket a „kolozsvári függetlenség” és 48-as párt” kiadott, a Czeoz János temetkezési intézetében vehetik át mindazok, akik a gyűjtőnkél adakoztak; ugyanottan további adakozások a Kossuth-szobor alapjára elfogadtatnak és emléklapokkal viszonzotnak.

— **Kossuth temetése megörökítve.** Több század olulnik, míg egy ország, sőt a világ olyan örökké emlékeztetés eseményt láthat, mint n minő — minden valószínűség szerint — Kossuth temetése lesz! Meg lesz örökítve Kossuth egy hatalmas szoborban; meg lesz és meg van örökítve Kossuth ezer meg ezer jegyzőkönyvben, hírlapokban, órákban, beszédekben, könyvekben, albumban és — történelemben. De mi legfeszőbb, legimpozánsabb! — arra még sem gondol senki sem. Felkérjük a temetést rendező Budapest fővárosát! Örökítse meg egyik másik festőművésztünk által Kossuthnak temetését. Rendelje meg ez impozáns jelölzetet, eseményt saját maga számára (örök emléklát a főváros hazafias áldozatkésztségének) s emléklát a nemzeti muzeumnak, vagy a magyar történeti képesarnoknak.

— **A hidegzamosi ut.** A gyulai havasokra vezető hidegzamosi ut mizerábilis állapotáról lapunk mult szombati számában hírt adtunk. Most arról értesíti lapunkat a Neuschlor K. és fia hidegzamosi gőzfűrészek részéről Stramf ur, hogy a cég részéről 100 forintot felajánlottak az illetékes hatóságnak ez ut jó karba hozatalának részbeni fedezésére. Azonban azt kívánják, hogy arra az este az árkok a mostani 30 cm-ről legalább egy méterre kiszélesíttessék a mély kátyúk kiegyenlítettessék az egész ut felépítmény kellő dombordottsággal a kavicsozásra elkészíttessék. Ez esetben a gőzfűrésztől a Csurnokig történő kavicsozásra az ő hozzájárulási összegük legalább a jelen viszonyok között az ut tényleg tétele szempontjából elegendő lenne. Öhajtjuk, hogy ez utvonál mielőbb hozzassék bár ki által jó karba.

— **Kossuthgyászoló oláhok.** Bratka binárvármegyei község oláh lakossága, kik közt alig akad egyetlen irástadó ember, mint a Nagyvárad írja, megható módon adott kifejezést Kossuth elhunytá alkalmából hazafias érzelmeinek. A leíró hírvétel után azonnal önként egybe gyűlekezett a nép és elhatározta, hogy gyászlobogót tűznek ki a templomra. Mert, ugymond, ők tudják, ők érzik szíveikben a ezen soha meg nem hálálható jótéteményt, a mit a megboldogult nagy hazafi a nyugokban eláruolt honpolgárokat saját vagyonra, életre és saját szabadsága feláldozásával kivívott, felszabadítván a magyar heza összes polgárait a rabsg alul, feloldozván a láncokat azon oszlopok, melyhez egy nemzetet a sarnok uralom leköttött.

— **Oláhalu** község és választó kerület Kossuth Ferenchez a mai nap tartott, gyűléséből iratot küldött, és a temetésen magát bizottságilag képviseltetni fogja.

— **Szakképzett vezetők az erdősítésekhez.** A földmívelési miniszter Bethlen András grófnak az a jó gondolata támadt, hogy a tavaszi időben minden felé folyamatba kerülő erdősítések vezetésére ama birtokosoknak, kik eszirt hozzá fordulnak, a görényi erdőőri szakiskolából késszeggel bocsát rendelkezésükre egy-egy szakképzett II. éves erdőőri szakiskolai növendékot minden iknélkül. E hírvételének a birtokosok annál inkább fognak örülni, mert ezáltal, most, a mikor mindenfelé érezhető az avatott munkás kéz hiánya, ingyen juthatnak egy-egy nem csak fegyelmzett, de gyakorlatilag szakképzett munkavezetőhöz. Ez pedig községvási szempontból azért megbecsülhetetlen, mert az erdei fák ültetésének szakképzett egyén által való vezetése biztosítja a költséges munka sikerét, a mi különösen a mezőségen, az átközlőtelvények szakavatatlan vezetésé által a m. években felmerült eredménytelen munkában leli bőven indokolását.

A birtokosok közül mint értesülünk, nagyon sokan kérték fel a magánodni, hogy erdőültetések munkálatának vezetésére egy-egy ily műszakilag gyakorlott embert engedjen át.

— **A kolozsvári kiegészítő takarékpénztár részvénytársaság** ez évi rendes közgyűlését tegnap délután a részvényesek élénk érdeklődés mellett tartotta meg. A közgyűlést dr. Finály Henrik egyetemi tanár, igazgatósági elnök vezette. Az elnöknek rövid és tartalmas megnyitó beszéde után Petrá József titkár olvasa fel az igazgatóságnak az 1893-iki üzletéről szóló jelentését, s ezt követőleg dr. Sárkány Lajos előterjesztette a felfügglő bizottság jelentését, melyeket az elnök tárgyalás alá bocsátott. Az üzlet jelentése hez és vagyonmérleghez a részvényesek közül többen hozak szöglottak, s a tett kérdésekre az igazgatóságtól megnyugtató felvilágosításokat nyerrén, a betérjesztett származásukat és vagyonmérleget a közgyűlés egyhangulag helyenlőleg elfogadta, s az igazga-

tóság és felfügglő bizottságnak felmenvényt megadta. Elhatározta az igazgatóság, hogy az üzleti nyereség a nyereségytartálalkalaphoz csatolotassék, s ebből adassék ki a részvényesek 5 százalékos osztalék, s a szelvények ez alapon darabonként 2 frt 50 krral váltassanak be f. évi július 1-től kezdődőleg. A közgyűlés kimondotta, hogy a felfügglő bizottság megbízása a tervezett egyetiségi meghosszabbíttassék. Titkár előterjesztette a négy intézet egyesítésére vonatkozó javaslatot s minthogy a részvényesek a kérdés eldöntésére alapszabály szerűleg megkívánt számban nem voltak jelen — az ügy tárgyalása egy rendkívüli közgyűlés napirendjére fog kitűzteni. — Ezután a választásokat ejtették meg a következők eredményével: a kilépett igazgatósági tagok és pedig: Dobál Antal, Gámán Zsigmond és Züllich István újból megválasztattak az egyik megürlt igazgatósági tagsági helyre Hájós János vezérigazgató választott meg. A felfügglő bizottságban megürlt helyre megválasztott Kozma Ferencz kir. tanfelfügglő. Napi biztosok lettek: Gergely Ferencz, Gergely János, Filep István, Betegh Péter és Molnár József. A választások egyhangulag történtek. A közgyűlésen 821 részvény volt képviselve.

— **Skrobának ezredes** a kolozsvári nagy kaszárnya előtt a lámpákról leszedette a gyászfátyolt. Skrobának ur téved, ha azt hiszi, hogy a város tulajdonát képező lámpákhoz nyulni joga van.

— **Felavatás.** Ma avatták föl egyetmünkön az összes orvostudományok tudorává dr. Mendel Manótt. Gratulálunk, sok szerencsét pályájához.

— **Gyászír** feldőszállásapáti Mar a Károly földbirtokos élte 68-ik évében f. hó 25-én reggeli fél 7 órakor hosszas súlyos szenvedés után Sz.-Földváron meghalt.

— **Halálozás.** Abrudbányai R é d i g e r Árpád, a diós-szent-mártoni unitárius eklézsia lelkése, a kukülló egyház kör esperesének és egyházi főkönyvisigazgatójának élete 58-ik, özvegye 9-ik évében, f. 1894. évi március hó 28-án reggel 6 órakor hosszas szenvedés után D.-Szt.-Mártonban meghalt.

— **Gyászír.** Korondi János élete 61-ik, boldog házasságának 38-ik évében, folyó év és hó 29-én reggel 2 órakor szívinfarkus következtében Szász-Régen mellett Felfaluban elhunyt.

— **A kamarilla spionjai.** A legutóbb leírt tündetés alkalmával — mint értesülünk — Bécsből egész sereg detektiv jött a fővárosba, hogy a helyzetet tanulmányozzák s hogy illetékes hatóságuknál az észleletekről jelentést tegyenek. Ugyanezokor Jekelfalussy Lajos a belügyminiszeri rendőr-osztály vezetője is kitétt magáért. Felfogadott, mint ez minden tündetésnél szokása, egy csomó kétes exisztenciát, három forint napi díj mellett, s ezeknek az volt a feladatuk, hogy sorra járták az elsőbbrendű mulatóhelyeket s ott agent-provokátor-ök gyanánt léptek fel. A derék férfiaknak, a kik ez alkalommal földülkel keszték kenyerüket, több helyen igen kényelmetlen lett a helyzetük, mert felismerték őket s irgalmatlanul előngették.

— **Oláh agitátor a millenium ellen.** Hunyadmegye tegnapi közgyűlésén, mint Déváról távirják, nagy vitát keltett a milleniumi kiállítás költsége. Hosszu Sándor oláh ügyvéd sokalta az oláh kiállítás hátra előírásyott 2500 frtot. Alttalban tiltakozik a kiállítás költsége ellen, mivel az oláhokat a magyarság ezredéves ünnepe nem érdekelheti. — Réthy Lajos tanfelfügglő igen talpra esett beszédben adta meg a választ mindezekre, kifejtve, hogy ez a föld épen olyan jótévé éde anyja az oláhoknak mint épen a magyaroknak.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Erdélyi hölgyek Kossuth ravatalánál.

Budapest, márc. 31.

Magyarország és Erdély hölgyei a tegnapi temetésen küldöttségileg vettek részt.

A nők az akademiában gyűlekeztek.

Az akademiából a nemzeti muzeumba mentek, öv. Gáspár Jánosné tábornok özvegyének vezetése alatt.

Az erdélyi hölgyeket Béli grófné vezette.

Az impozáns küldöttség a ravatal jobb oldali főhelyén szemben a gyászoló családdal foglalt helyet.

Koszorújokon ez a felírás volt:

„Harcod az igazak harcaza volt.”

Győzelmed a nemzet diadala.”

Kossuth neje, leánya temetése.

Budapest, márc. 31.

Kossuth nejének és leányának koporsóit éjjel tizenegy órakor vitték a terézvárosi templomba. Ott ravatalra állították.

Ma d. e. 10 órakor helyezték örök nyugalomra.

Budapest, márc. 31.

A terézvárosi templomban d. e. fél 10 órakor Kossuth Lajosné és leánya lelküdvért gyászisteni tisztelet volt.

A templom zsúfolásig megtelt a legelsőbbel közönséggel. Az egész gyászszertartás alatt a nagy közönség sokogott. A bezenetelésekor mindenki felállott csak Ruttkayné maradt ülve.

A ravatal gyönyörű koszorúkkal volt megrakva.

Kossuth Lajosné holt tetemét négy fekete, Kossuth Vilma holt testét pedig négy fehér lovas gyászkoszóra tették.

Két kosira voltak felhalmozva a gyönyörűbb gyönyörűbb koszorúk és virágok. Az utcákon roppant tömeg hullázniz közükben szászlókkal.

A nők mély gyászban jelentek meg.

A paraszt asszonyok térdelve imádkoztak, virágokat nyújtottak fel.

A temetőben Pauli Mórné beszélt kérvé, hogy maradjanak itthon a Kossuth fiuk, folytasák atyjuk művét.

A Kossuth fiuk ezután a muzeumban mentek a ravatalhoz.

Kossuth ravatala.

Budapest, márc. 31.

Kossuth ravatalát egész éjjel ezernyi ember nézte.

Ma reggel 4 órakor is hemzsegett az utca a sokaságtól.

Felolés szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadólapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Alólírott tisztelettel tudatom a n. é. 1828-n szeggyel, hogy Jókai utca 14. szám alatt lévő **Keresztény Imre-féle pinczéből** valódi tisztán kezelt ó-borokat a következő méltányos árak mellett fogom literenként is elárulni:

10 literenként házhoz szállítva

I.-ső osztályú asztali	46.
II.-od	40.
Kittinó Rialing	50.
„ Som	50.
„ Tramin	60.
„ Opportó vörös	60.

(301. 3—*)

Müller Gyula,
kefegyáros.

A nagyérdemű úri közönség szíves tudomására szolgáljon, hogy **f. hó végével** Kolozsvárra jövök, hogy — mint az előző években, ez idén is —

táncztanfolyamot

nyissak.

Kérem tehát a t. cz. családokat, s tanulmány-csoportokat mielőbb összeállítani.

Előjegyzéseket elfogad: Nagy Gábor ur a „Központi szálloda” bérője.

Kitűnő tisztelettel:

Ziegler József,

budapesti táncztanító.

Marzantini Lajos, m. kir. operaházi balletmester helyettese.

5—246

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

uj egyetemes kötvény képei a legnagyobb haladást a biztosítási téren.

Az új kötvény nem tartalmaz semmiféle megszorítást a biztosított foglalkozását vagy utazását illetőleg.

Egy évi fennállás után a kötvény biztosít

öngyilkosság és párbaj

ellen is.

Egy évi fennállás után a kötvény megtámadhatatlanná válik.

A megtámadhatatlanság záradéká így szól: **ha a kötvény egy évig érvényben volt, a társaság a biztosított önmagá kifizetését semmiféle okból meg nem tagadhatja.**

A kötvény ilyképen megszorítás nélküli utalvány a biztosított öszrege.

A New-York feltételei a legliberálisabak, mint azokat a világ egyetlen egy biztosítótársasága sem nyújtja.

A New-York a világ összes kölcsönössegén alapuló biztosító társaságai közül a legnagyobb felelősséggel rendelkezik, mely

87 millió frankra

emelkedik, biztosítási alapja 718 millió.

A New-York Európában 23 éves tapasztalás alatt több mint 32 milliót kifizetett halálesetekért, a nélkül, hogy egyetlen egy esetben a legcsekélyebb nehézséget említsen a kifizetésnél.

86 16

Elfogad pénzbetéteket legelőnyösebb feltételek mellett AZ ERDÉLYRÉSZI MAGYAR JELZÁLOGHITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvárt, Jókai-utca (Belső-utca) 3. sz.
Befizetett alaptőke 800,000 korona.

Legbiztosabb tőkebefektetés!

Az Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank
Részvénytársaság

5%-os és 4 1/2%-os záloglevelei, valamint
4 1/2%-os közszégi kötelezési napi árfolyamon
az intézet pénztáránál Jókai-utca (Belső-utca) 3. sz.
alatt, földszint és POLLY VICTOR-nál (főter) kaphatók.

Ezen tőzsdéileg jegyzett záloglevelek az állami igazgatás
minden ágazatában, valamint katonai házasságoknál óvadékképe-
seknek nyilvántartottak és bekelezett jelzálogkövetelésekkel kötsze-
res értékben felül fedezve vannak. — A záloglevelek biztosítására
szolgál ezen felül az e célra külön kezelt 400,000 korona bizto-
sítási alap, az intézeti alaptőke és egyéb tartalékok.

Kolozsvárt, 1893. december hó.

Az igazgatóság.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy
bevásárlási utamból megjövén, raktáromat dúsán ellátam
a legizlésebb

bel- és külföldi női- és férfi-divat árukkal, ugymint:

ruha- és dísz-szőmek, színes- és gyász ruhaszövetek,
mosó-zephir, tole és batistek; továbbá „Graciosa nap- és
esőernyők, mindennemű zsinor-diszek és csipkék.

Valódi „Richter“-féle rumburgi vásznak és
„Schroll“ Chiffonok

és mindennemű szabó-kellékek.

Határozott árak.

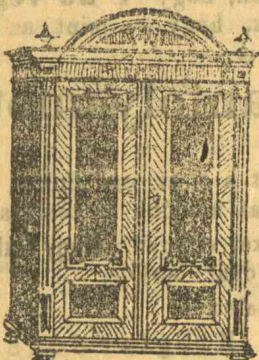
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel:

323. (4-5)

Voith Miklós.

Uj butor-üzlet (Paget-ház) Belmonostor-utca 10. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni,
hogy folyó hó 1-én egy a mai igényeknek megfelelő

UJ KÁRPITOS- ÉS BUTOR-ÜZLETET nyitottam.

Raktáromban mindennemű szalon-
ebédlő- és hálószoba berendezések, egyes
butordarabok, diványok, tükör, függöny
és szőnyegek dús választékban
kaphatók.

Minden egyes asztalos- és kárpitos munka saját műhe-
lyemben készül és azok tartósságáért kezességet vállalom.
Bármilyen kárpitos- vagy asztalos munkák kijavítását,
vagy átalakítását a legjutányosabb árak mellett elvállalom.
Dus raktárt tartok mindennemű matraccz Canavászakból,
több fajta lőször, Afrique és tengeri fűből és azok elkészítését
a legelőzőbb árban eszközölöm.

Főtőrekvésem ezután is úgy, mint mikor a „Gaál és
Schrammer“ társa voltam, oda fog irányulni, hogy tisztelt
vevőimet a legbiztosabb kiszolgálásban részesíthessem és vagyok
szíves pártfogásukat kérve

Kolozsvárt, 1894. márcz. hó.

GAÁL ANTAL kárpitos,

256. (9-10)

Belmonostor-utca 10. sz.

Uj butor-üzlet (Paget-ház) Belmonostor-utca 10. sz.

VALÓDI BARÓTHI SZÉKELY TURÓNAK kizárólagos főraktára Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében kaphatók a legjutányosabb árban.

188. (7-7)

!! Hatóságilag engedélyezett Végeladás !!

Társas cégünk feloszlása céljából

DUSAN FELSZERELT

Vászon-, Fehérnemű-, Asztalnemű-,
és

Szőnyeg-raktárunkat

hatósági engedélyezés mellett, gyors lebonyolítás végett
minden elfogadható és poton áron

véglegesen kiárulsuk.

Midőn még a n. é. közönségnek az irányunkban eddig
tenyésztett szíves pártfogásáért köszönetet mondunk, — kérjük
ezen rendkívüli alkalmat felhasználni — addig, míg
raktárunk kellően szortírozva van.

Kiváló tisztelettel:

340. (1-1)

GÁMENTZY M. és FÖGEL.

Kedvező alkalom
Menyasszonyi kelengyék bevásárlására!

Személyes bevásárlásunkból haza érkezünk.

Magunkkal hoztuk a legujabb
Párisi-, Berliini- és Bécsi minta-darabokat,

kezdve az egyszerűbbtől a legpozitívabb kiviteltig;
ugymint: Jaquettek, Caepsek, gallérok, kö-
penyek és gyermek-felsőik és ezeket a legbiztosabb
árak mellett szolgáljuk igen tisztelt helybeli és vidéki
vevőiknek.

Nagybecsű látogatásokat kérve,

maradunk kiváló tisztelettel

294. (5-5)

BÁNYAI SÁMUEL és FIA.

Vidéki vevőinknek rendeltetve választás végett
küldünk.

Nagyban és kicsinyben.

Uj posztó-raktár!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására
hozni, hogy Kolozsvárt, Belmagyar-utca 7. sz. a

**SZÖVET- és POSZTÓ-,
valamint szabó-kellékek**
nagy raktárát rendeztem be.

Harmincz évi önálló működésem, alapos áruismeretem
és régi összeköttetésemnél fogva legnagyobb gyárokkal, —
azon helyzetben vagyok, hogy úgy választékban, valamint
áruindóiban, főleg pedig az árak tekintetében valóságos
meglepőt nyújthatok.

Megkérem tehát a n. é. közönséget, szíveskedjék üzle-
tem megtekintésére méltatni a vállalatomat becses pártfogásá-
val támogatni.

Mély tisztelettel

341. (1-1)

REIKOVITS H.

Ruhák elkészítésére jó szabókkal rendelkezem.

Nagyban és kicsinyben.

ELADÓ HÁZASTELEK.

Kolozsvárt,

a Kultorda-utcában, a „Biazini“ vendéglő közvetlen szomszédsá-
gában levő, ugynevezett

„CSILLAG-VENDÉGLŐ“ TELEK,

a rajta levő vendéglő épülettel és hozzá tartozó összes
mellék épületekkel, tágas udvarral és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad az eladással megbízott Dr. DEÁK
ALBERT ügyvéd Kolozsvárt, Belközép-utca 4. szám alatt.

Iroda: az emeleten, balra. 380. (2-3)

!!! UJ ÜZLET !!!

SÁRGA GERGELY

fehérnemű-, vászon- és férfi-divat raktára

Belhid-utca 12. (Erdődy-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő

FEHÉRNEMŰ, VÁSZON ÉS FÉRFI DIVATÜZLETET
nyitottam

és azt a legjobb minőségű árukkal dúsán berendeztem.

Raktáromban mindennemű Rumburgi, Hollandi, Irlandi,
Creász vásznak, Sifon, Creton és Vossertuch, kész női és
férfi-ingek és más kész fehérneműk, nagy választékban leg-
ujabb férfi kalapok, esőernyők, nyakkendők, zsebkendők, gal-
lér és kiegészítők.

Elvállalom mindennemű Női és férfi-kelengyék gyors és
pontos előállítását. — Vidéki megrendelések gyorsan és pon-
tosan eszközöltenek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

348. (1-3)

Kiváló tisztelettel **SÁRGA GERGELY.**

Belhid-utca 12. sz. (Erdődy-ház)

KOLOZSVÁRI

LESZÁMITOLÓ BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Befizetett részvénytőke:

200,000 KORONA.

Fo'yó évi tartalék alap:

60,000 KORONA.

Elfogad pénzbetéteket rövid és hosszabb időre a leg-
előnyösebb kamattal. Kamatozás naptól. A tőke
kamat adót az intézet fizeti.

Leszámitol 3-4 hónapos váltókat, a legkedvezőbb
feltételekkel.

Lombard kölcsönöket ad különböző értékpapírokkal,
valamint azok eladását és vételét közvetíti.

A fenti üzletágakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál:

86. (19-50)

AZ IGAZGATÓSÁG,

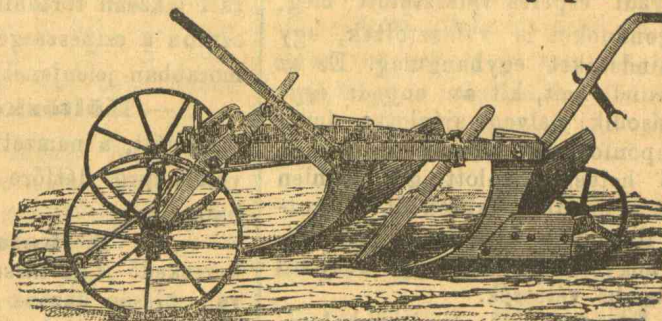
Kolozsvárt, Jókai-utca (Belső-utca) 3. sz. a. emelet.

Hivatalos órák: naponta délelőtt 9 óráig és délután 1 óráig.

Reményik Victor ezeltől Bokros Ádám

vaskereskedés,

Kolozsvárt, főter, Bánffy-palota.

A jánlja a tavaszi időnyre legjobbnak elősmert Perge-féle
vasekelt kovacsolt és öntött ekefejjel háromféle számban, vala-
mint legjobb kivitelt nagyszabedű váltó ekefejjel eke-taligával
vagy a nélkül, melyeket nagy választékban raktáron tartok, továbbá
nagy készletben találhatók mindennemű egyes ekerészletek,
Howard, Clayton és Sack-ekhez, u. m.: ekefejek, kormánylemezek,
ekékések és ekekés csavarok stb.

Különös figyelmet fordítok a mező gazdagság és kertészetben
megkívántató legujabb és legjobbnak elősmert eszközökre, u. m.:
kukoricza-morzsolók, sorvető-gépek, répa- és szecaka-vágók, Pero-
nospora szállítókat és kerti fecskendőket, amerikai törhetetlen acél-
villák, acél ásók és lapátok, kapák, csákányok, szénavágók, kaszák,
sarlok és gereblyékre, melyek mind nyelezve és kiélesítve is kap-
hatók; továbbá mindennemű kerti fűrészek, kerti ollók, oltó- és
szemző-kések.

Végül felhívom a nagyérdemű közönség becses figyelmét dús
választékú konyhaberendezés és háztartási cikkek, melyek közül
ajánlok különféle vajverő, fagyalt és zsemlye-reszelő gépeket, kávés
és mák-darálókat, zománcolt vas- és lemez-edények, vasbutorok,
mérlegek, hitelesített fűmérők, tükös sodrony, Wertheim pénzszek-
rényeket és még sok itt fel nem sorolt hasznos árucikkeket.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan a legjutányosabb
árakban teljesítenek.

342. (1-8)

Kiváló tisztelettel:

REMÉNYIK VICTOR.

Üzlet áthelyezés!

WEISZ ADOLF KOLOZSVÁR.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy jó hírnévnek örvendő
férfi-szabó üzletemet

folyó évi április hó elsején egészen ujonnan berendezve és a legujabb divatu angol, francia, nemkü-
lönben hazai szövetekkel a legdusabb választékban ellátva

a belmonostor-utca 1. szám alá, (a róm. kath. Plebánia épületébe),
a volt Bukovszky-féle üzlethelyiségbe áthelyeztem.

Együttal biztosítom az igen tisztelt közönséget, hogy mint eddig, úgy ezután is főtőrekvésem
leendő megrendeléseiket lehető olcsó és pontos és a legkényesebb izlésnek is megfelelő módon telje-
sítése által vevőim kitüntető bizalmát továbbra is kiérdemelni.

Teljes tisztelettel:

WEISZ ADOLF, férfi-szabó.

286. (3-10)